

Język JavaScript

JavaScript

- **Ważniejsze cechy**

- ▷ składnia wzorowana na C/Java
- ▷ **luźne typowanie** (ang. *loose typing*)
- ▷ obiektość
  - obiekty **dynamiczne**
  - dziedziczenie **prototypowe**
- ▷ **programowanie funkcyjne**
  - funkcje „obiektami pierwszego rzędu”
  - mechanizm **domknięć** (ang. *closures*)

JavaScript

- **Podstawowe fakty**

- ▷ „popularny i mało znany” (sic!)
- ▷ geneza
  - pomysł firmy Netscape (1995, Brendan Eich)
  - Mocha → LiveScript → JavaScript
(Sun + Netscape = ❤️?)
- ▷ język skryptowy „ogólnego przeznaczenia”
- ▷ interpretery często obecne w programach użytkowych (nie tylko przeglądarki!!!)
- ▷ (w zasadzie) **brak związków** z językiem **Java**

JavaScript – standaryzacja

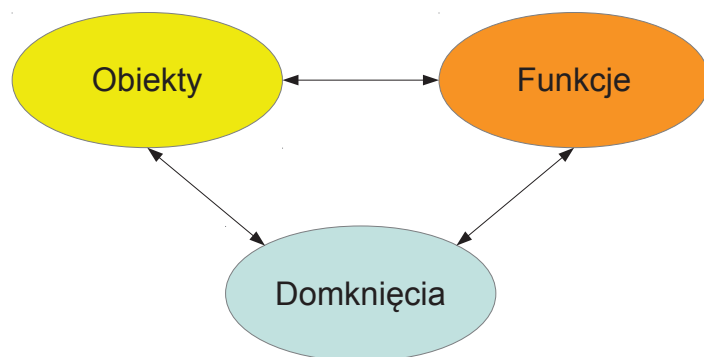
- **ECMA-262** (<http://www.ecmascript.org>)

- ▷ **edycja 3** – podstawa większości implementacji
- ▷ aktualna: **edycja 5** (zwana też **3.1**) (XII 2009)
- implementacje i „dialekty” – ECMA (**3** / „3+”)
  - ▷ Netscape (B. Eich) / Mozilla **SpiderMonkey** (C)
  - ▷ Mozilla **Rhino** (Java)
  - ▷ Microsoft **JScript .NET** 8.0
  - ▷ Adobe **ActionScript 3**, **ExtendScript** (PS i „koledzy”)

„Silniki” JavaScript w przeglądarkach

- **Firefox (JIT)**
  - ▷ SpiderMonkey → TraceMonkey → JägerMonkey
- **Chrome**
  - ▷ V8 (JIT)
- **Internet Explorer**
  - ▷ 5.5-8.0 JScript; 9, 10, 11 Chakra (JIT)
- **Opera**
  - ▷ ≤ 9.0 Linear(A/B); 9.5-10 Futhark; 10.5+ Carakan (JIT)
- **Safari JavaScriptCore, SquirrelFish (JIT)**

Najważniejsze mechanizmy

Obsługa ECMAScript 5 w przeglądarkach

THIS BROWSER	IE 8	IE 9	IE 10, 11	FF 3.5, 3.6	FF 4+	SF 5.1	SF 6	WebKit	CH 7-12	CH 13-16	CH 19+	OP 10.50-11.50	OP 12	OP 12.10, 15	Konq 4.3	Konq 4.9	BESEN	Rhino 1.7
Object.create	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.defineProperty	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.defineProperties	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.getPrototypeOf	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.keys	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.seal	Yes	Yes	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.freeze	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.preventExtensions	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.isFrozen	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.isSealed	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.isExtensible	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.getPrototypeOf	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Object.getPrototypeOfNames	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Date.prototype.toJSON	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Date.now	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.isArray	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
JSON	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Function.prototype.bind	Yes	No	Yes	No	Yes	No	No	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
String.prototype.trim	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Array.prototype.indexOf	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.prototype.lastIndexOf	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.prototype.every	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.prototype.some	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.prototype.forEach	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.prototype.map	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.prototype.filter	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.prototype.reduce	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Array.prototype.reduceRight	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Getter in property accessor	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Setter in property accessor	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Property access on string	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Reserved words as property names	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	No
Zero-width chars in identifiers	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes	No	No	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Immediately invoked function	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
Strict mode	Yes	No	No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	Yes	Yes	No	No	Yes	No

JavaScript – podstawy

- **Składnia**
  - ▷ wykorzystywany zestaw znaków: Unicode
  - ▷ nazwy – małe i wielkie litery są rozróżniane
  - ▷ komentarze
    - `// do końca linii to komentarz`
    - `/* wszystko „pomiędzy” to komentarz */`
  - ▷ literały (dla typów „prostych”)

```

1.2           // liczba
"hello world" // łańcuch znaków
'Hi'          // j.w.
true          // wartość logiczna „prawda”
/^javascript/gi // wyrażenie regularne
  
```

JavaScript – podstawy

• Składnia

- ▷ słowa kluczowe (* – dodane w ECMA Script 5)

break	do	instanceof	typeof
case	else	new	var
catch	finally	return	void
continue	for	switch	while
debugger*	function	this	with
default	if	throw	
delete	in	try	

słowo kluczowe – tzn. wykorzystywane w języku

JavaScript – podstawy

• Składnia

- ▷ identyfikatory
  - pierwszy znak:
    - litera** | **_** | **\$**
  - dalej: ciąg znaków ze zbioru:
    - litera** + **cyfry** + { **'_'**, **'\$'** }
- ▷ średniki
  - rozdzielają instrukcje
  - **ale** ...

JavaScript – podstawy

• Składnia

- ▷ słowa zastrzeżone (według ECMA Script 3)

abstract	enum	int	short
boolean	export	interface	static
byte	extends	long	super
char	final	native	synchronized
class	float	package	throws
const	goto	private	transient
debugger	implements	protected	volatile
double	import	public	

30 „zablokowanych” identyfikatorów (sic!)

Dobra Rada nr 1

Średniki traktujemy jako **obowiązkowe**:

```
ins_1;
ins_2;
...
ins_n;
```

JavaScript – podstawy

• Wartości i typy

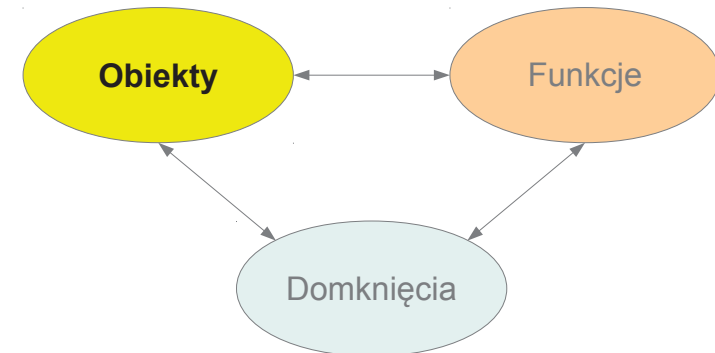
- ▷ wartości proste
  - liczby, napisy, wartości logiczne, **null**, **undefined**
- ▷ wartości referencyjne
  - **wszystkie** pozostałe
- ▷ typy proste
  - **Number**, **String**, **Boolean**, **Null**, **Undefined**
- ▷ typy referencyjne
  - **Object**, ...

JavaScript – obiekty

Obiekt

dynamiczna kolekcja właściwości

Najważniejsze mechanizmy

JavaScript – obiekty

• Literały obiektowe

```

1 var empty = {};
2
3 var person = {
4   "first-name": 'Jan',
5   "last-name": 'Kowalski'
6 };
  
```

- ▷ ciąg par „**nazwa:wartość**”
- ▷ jeśli nazwa jest „legalną” nazwą JavaScript i nie jest słowem zastrzeżonym (kluczowym), to **nie musi** być ujmowana w cudzysłów

JavaScript – obiekty

• Literały obiektowe

```

1 var flight = {
2   airline: 'LOT',
3   number: 'L2305',
4   departure: {
5     IATA: 'WAW',
6     time: '2013-04-22 14:55',
7     city: 'Warsaw'
8   },
9   arrival: {
10    IATA: 'LAX',
11    time: '2013-04-22 23:05',
12    city: 'Los Angeles'
13  }
14 };

```

- ▷ wartością może być w szczególności literał obiektowy

JavaScript – obiekty

• Dostęp do wartości pól

- ▷ próba odczytu wartości składowej niezdefiniowanego obiektu rzuca wyjątek **TypeError**
- ▷ operator **&&** pozwala się „zabezpieczyć”

```

1 flight.status // undefined
2 flight.status.delay // "TypeError"
3 flight.status && flight.status.delay // undefined

```

JavaScript – obiekty

• Dostęp do wartości pól

- ▷ dwie metody dostępu

```

1 person["first-name"] // "Jan"
2 flight.departure.IATA // "WAW"

```

- ▷ próba odczytu wartości nieistniejącego pola zwraca wartość **undefined**

```

1 person["middle-name"] // undefined
2 flight.status // undefined
3 person["FIRST-NAME"] // undefined

```

- ▷ operator **||** pozwala określić „wartość domyślną”

```

1 var middle = person["middle-name"] || "(none)";
2 var status = flight.status || "unknown";

```

JavaScript – obiekty

• Modyfikacja wartości atrybutów

- ▷ wartość „pola” modyfikujemy przez podstawienie
- ▷ próba modyfikacji wartości nieistniejącego pola powoduje dodanie go do obiektu!

```

1 person['first-name'] = 'Aleksander';

```

```

1 person['middle-name'] = 'Maria';
2 person.nickname = 'Kowal';
3 flight.equipment = {
4   model: 'Boeing 777'
5 };
6 flight.status = 'overdue';

```

JavaScript – obiekty

• Referencje

- ▷ służą do manipulowania obiektami

```
1 var x = person;
2 x.nickname = 'Kowal';
3 var nick = person.nickname;
4 // wartość 'nick' równa jest 'Kowal' bo
5 // x i person są referencjami do tego
6 // samego obiektu
7
8 var x = {}, b = {}, c = {};
9 // każda z referencji wskazuje na inny
10 // „pusty obiekt”
11
12 a = b = c = {};
13 // teraz a, b oraz c wskazują na ten
14 // sam pusty obiekt
```

▷ Zmiana wartości referencji

JavaScript – obiekty

• Referencje

- ▷ zmiana wartości referencji

```
1 // Niech items będzie tablicą napisów (obiekt)
2 var items = ["raz", "dwa", "trzy"];
3
4 // Niech itemsRef będzie referencją do tej samej tablicy
5 var itemsRef = items;
6
7 // Zmieniamy wartość items
8 items = ["nowa", "tablica"];
9
10 if (items !== itemsRef) {
11   console.log("Dwie różne");
12 } else {
13   console.log("Jedna, ale zmieniona");
14 }
```

- ▷ co wypisze powyższy program?

„Dwie różne”

JavaScript – obiekty

• Referencje

- ▷ zmiana wartości referencji – inny przykład

```
1 // Niech item będzie napisem
2 var item = "test";
3
4 // Niech itemRef wskazuje na ten sam napis
5 var itemRef = item;
6
7 // Konkatenujemy wartość item z napisem „ing”
8 item += "ing";
9
10 if (item !== itemRef) {
11   console.log("Dwa różne");
12 } else {
13   console.log("Jeden, ale zmieniony");
14 }
```

- ▷ jaki będzie efekt i dlaczego?

„Dwie różne”

Dobra Rada nr 2

Chcąc sprawdzić **ró(w|ż)ność** wartości **x** i **y** piszemy:

x === y

x !== y

JavaScript – typowanie

- Operator **typeof**

```

1 // Sprawdzamy, czy num jest łańcuchem znaków
2 if (typeof num === 'string') {
3     // zamieniamy go na liczbę
4     num = parseInt(num, 10);
5 }
6
7 // Sprawdzamy, czy str jest łańcuchem znaków
8 if (typeof str === 'string') {
9     // „rozbijamy” go do tablicy
10    str = str.split(',');
11 }

```

- typeof undefined === 'undefined'**
- typeof null === ?**

JavaScript – typowanie

- Atrybut **constructor**

```

1 // Sprawdzamy, czy num jest łańcuchem znaków
2 if (num.constructor === String) {
3     // zamieniamy go na liczbę
4     num = parseInt(num, 10);
5 }
6
7 // Sprawdzamy, czy str jest tablicą
8 if (str.constructor === Array) {
9     // zamieniamy ją na łańcuch
10    str = str.join(',');
11 }

```

obecny w każdej wartości **x** typu *referencyjnego*

Dobra Rada nr 3

Wartość **undefined** wyrażenia **typeof x** powinna oznaczać, że element (zmienna) **x** **nie istnieje**

```

var x;
typeof x === 'undefined'
// y – „świeża” zmienna
typeof y === 'undefined'

```

Wniosek: zmienne należy inicjalizować (zmienne typów referencyjnych – wartością **null**)

JavaScript – typowanie

- typeof** a **constructor** – porównanie

wartość x	typeof x	x.constructor
{ naz : "wart" }	'object'	Object
["raz", "dwa"]	'object'	Array
function () {}	'function'	Function
"łańcuch"	'string'	String
123	'number'	Number
true	'boolean'	Boolean
new User()	'object'	User

Typy proste – obiektowo

- Wartości typów prostych zachowują się jak obiekty

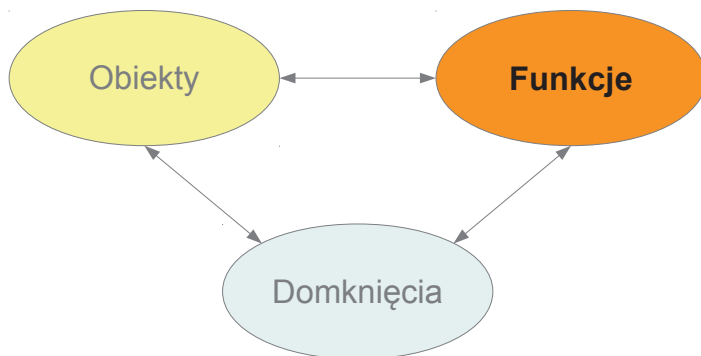
```
var person = 'John';
console.log(person.length);
```

- ale nie całkiem ...

```
person.surname = 'Smith';
console.log(person.surname); // undefined
```

Co się dzieje?

Najważniejsze mechanizmy c.d.

Typy proste – obiektowo

- JavaScript dokonuje małego *hocus-pocus*

```
var person = 'John';
var tmp = new String(person);
```

```
console.log(person.length);
```

```
console.log(tmp.length);
tmp = null;
```

Mechanizm podobny do
„**auto-boxing**”
znanego np. z Javy

JavaScript – funkcje (wprowadzenie)

- Funkcje w JavaScript to:
  - „normalne wartości”
  - obiekty (sic!)
  - podstawowe narzędzie modularyzacji kodu
- Dwie metody definiowania
  - z pomocą wyrażeń funkcyjnych
  - używając instrukcji funkcyjnych

JavaScript – wyrażenia funkcyjne

- Składowe wyrażenia (literału) funkcyjnego
  - ▷ słowo kluczowe **function**
  - ▷ **nazwa** (opcjonalna) – jej brak oznacza, że literał wprowadza tzw. „funkcję anonimową”
  - ▷ **ciąg parametrów** ujęty w nawiasy „zwykłe”
  - ▷ **ciąg instrukcji** ujęty w nawiasy klamrowe

- Przykład

```
1 var add = function (a, b) {
2   return a + b;
3 };
```

Dobra Rada nr 4

Funkcje **definiuj wyłącznie** jako wartości zmiennych, używając literałów funkcyjnych

```
var f = function () {
  ...
};
```

OK – bat **ŁAJ** !?!?!?

JavaScript – instrukcje funkcyjne

- Składowe instrukcje funkcyjnej
  - ▷ słowo kluczowe **function**
  - ▷ **nazwa (obowiązkowa)**
  - ▷ **ciąg parametrów** ujęty w nawiasy „zwykłe”
  - ▷ **ciąg instrukcji** ujęty w nawiasy klamrowe

```
function add(x, y) {
  return x + y;
}
```

≈

```
var add = function add(x, y) {
  return x + y;
};
```

JavaScript – funkcje

- **Przeciążanie nazw** nie jest możliwe

```
1 var sendMessage = function (msg, obj) {
2   // jeśli podano komunikat i obiekt
3   if (arguments.length === 2) {
4     obj.handleMsg(msg);
5   } else {
6     console.log(msg);
7   }
8 };
9
10 sendMessage("Ahoj przygodo!");
11
12 sendMessage("Jak się masz?", {
13   handleMsg: function (msg) {
14     console.log("Wiadomość: " + msg);
15   }
16 });
```

„pseudo-tablica” **arguments** pozwala dotrzeć do argumentów

JavaScript – funkcje

- „Pseudo-tablica” **arguments** raz jeszcze

```

1 // Funkcja zwracająca tablicę wszystkich swoich argumentów
2 var makeArray = function () {
3   // Tablica pomocnicza
4   var arr = [], i;
5   // Przebiegamy listę argumentów
6   for (i = 0; i < arguments.length; i += 1) {
7     arr.push(arguments[i]);
8   }
9   // Zwracamy wynik
10  return arr;
11 };

```

- zmienna **i** „sterująca pętlą **for**” – jeden z nielicznych przypadków, kiedy brak inicjalizacji nie jest problemem

JavaScript – prototypy

- Metoda **object** ($\approx$ **Object.create** z ES5)

```

1 var object = function (o) {
2   var F = function () {};
3   F.prototype = o;
4   return new F();
5 };
6
7 // Przykład zastosowania
8 var another_person = object(person);
9
10 // Ukryta referencja do prototypu nie ma
11 // znaczenia podczas modyfikacji
12 another_person['first-name'] = 'Adam';
13 another_person['middle-name'] = 'Tomasz';
14 another_person.nickname = 'Kania';
15 console.log(person['first-name']); // Jan
16
17 // ale ma znaczenie "podczas odczytu"
18 person.profession = 'aktor';
19 console.log(another_person.profession); // aktor

```

JavaScript – prototypy

- Każdy obiekt w JS
  - ▷ zawiera informację o swoim „**prototypie**”
  - ▷ dziedziczy wszystkie **atrybuty** prototypu
- Prototyp dowolnego literału obiektowego to
  - ▷ **Object.prototype**
- Tworząc nowy obiekt można **wybrać** jego prototyp
  - ▷ do wersji ES 3 włącznie – dosyć „pokrętne”
  - ▷ w ES 5 – metoda **Object.create (...)**

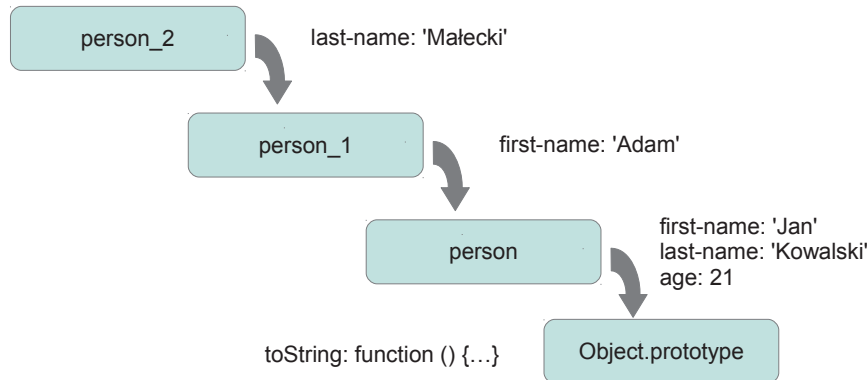
JavaScript – prototypy

- Oczywiście **obiekt** utworzony w oparciu o pewien prototyp **może stać się prototypem** dla **kolejnego** tworzonego obiektu ...
- Tak powstają „**łańcuchy prototypów**”
  - ▷ każdy obiekt ma **dokładnie jeden**
  - ▷ jego **długość** to **minimum 2**

„**Dziedziczenie prototypowe**”

JavaScript – łańcuch prototypów

```
1 var person_1 = object(person);
2 person_1['first-name'] = 'Adam';
3 var person_2 = object(person_1);
4 person_2['last-name'] = 'Małecki';
```


Obiekty w JavaScript – enumeracja

- **Problem**

dotrzeć do wartości **wszystkich** pól obiektu

- **Rozwiązanie**

wykorzystanie konstrukcji **for ... in**

```
1 var attr;
2 for (attr in another_person) {
3     if (typeof another_person[attr] !== 'function') {
4         console.log(attr + ': ' + another_person[attr]);
5     }
6 }
```

- **Uwaga!**

kolejność wyliczania jest „nieokreślona”

Obiekty w JavaScript – „refleksja”

- Aby sprawdzić jakie atrybuty ma dany obiekt, można **z badać typy** ich wartości:

```
1 typeof flight.number // 'number'
2 typeof flight.status // 'string'
3 typeof flight.arrival // 'object'
4 typeof flight.manifest // 'undefined' <- brak atrybutu
```

- **Uwaga!** Łańcuch prototypów jest brany pod uwagę!

```
1 typeof flight.toString // 'function'
2 typeof flight.constructor // 'function'
```

- Można skorzystać z metody **hasOwnProperty**:

```
1 flight.hasOwnProperty('number') // true
2 flight.hasOwnProperty('constructor') // false
```

Obiekty w JavaScript – enumeracja

- Przykład **niepoprawnego** użycia

```
1 var t = [], i;
2 t[3]='c'; t[1]='x'; t[2]='b';
3 for (i in tab) {
4     console.log(tab[i]);
5 }
```

np. w IE <= 8.0 wynikiem będzie:

```
c
x
b
```

Obiekty w JavaScript – enumeracja

- Jeśli interesuje nas **konkretna lista** atrybutów

```

1 var i;
2 var props = [
3   'first-name',
4   'middle-name',
5   'last-name'
6 ];
7
8 for (i = 0; i < props.length; i += 1) {
9   console.log(props[i] + ': ' + another_person[props[i]]);
10 }

```

JavaScript – obiekty

- Operator **delete** – usuwanie atrybutów

```

1 console.log(another_person.nickname); // Kania
2
3 // Usuwamy atrybut 'nickname' z another_person
4 delete another_person.nickname;
5
6 // Teraz odwołania do wartości 'nickname' będą
7 // „przekierowywane” do prototypu – tzn. obiektu person
8 console.log(another_person.nickname); // Maria

```

- dynamiczne obiekty:

„pole = wartość” + „**delete** pole”

JavaScript – zakres nazw

```

1 var fun_A = function () {
2   var a = 1,
3   fun_B = function () {
4     var b = 2;
5     console.log(a, b);
6   };
7   console.log(a, b);
8 };
9 fun_A();

```

ReferenceError: b is not defined

JavaScript – zakres nazw

```

1 var info = 'Bueee';
2 var fun = function () {
3   console.log(info);
4   var info = 'Ahoj!';
5   console.log(info);
6 };
7
8 fun();

```

Wynik: **undefined**
Ahoj!

JavaScript – zakres nazw

```

1 var info = 'Bueee';
2 var fun = function () {
3   var info;
4   console.log(info);
5   info = true;
6   console.log(info);
7 };
8 fun();

```

Wynik: **undefined**
true

JavaScript – zakres nazw

• Zakres

- ▷ wprowadzany przez **funkcje**
- ▷ ... i **tylko** funkcje („zakres bloku” nie istnieje)
- ▷ „wyciąganie” deklaracji zmiennych:

```

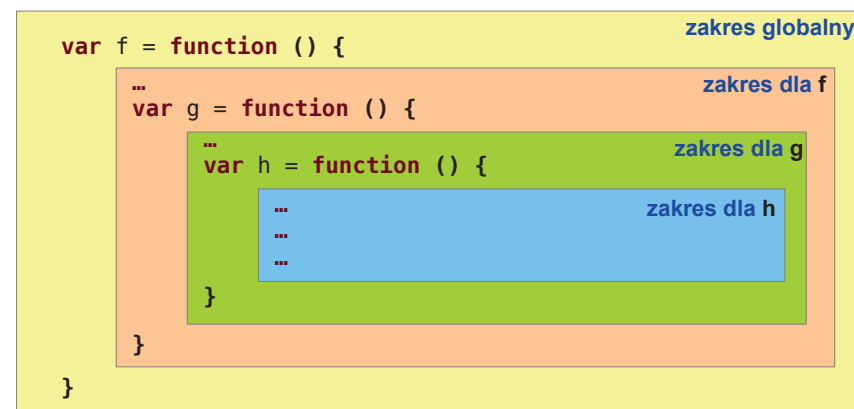
if (b) {
  var x = true;
} ...

var x;
if (b) {
  x = true;
} ...

```

- ▷ zmienna **zadeklarowana wewnątrz** funkcji *nie jest widoczna* na zewnątrz (lokalność)

Zagnieżdżanie zakresów nazw

Funkcje – zakres „leksykalny”

- Zakres określany w **momencie definiowania**:

```

1 var f1 = function () { var a = 1; f2(); },
2   f2 = function () { return a; };
3 f1();

```

ReferenceError: a is not defined

- **f2** ma dostęp tylko do zakresu „globalnego”

Funkcje – zakres „leksykalny”

```

1 var f1 = function () { var a = 1; f2(); },
2   f2 = function () {
3     console.log(a || 'nic' );
4   };
5 f1();           →      'nic'
6 var a = 15;
7 f1();           →      15
8 a = 100;
9 f1();           →      100

```

Kontekst – czym jest „this” ?

```

1 var o = {
2   x: 10,
3   m: function () {
4     var x = 1;
5     console.log(x, this.x);
6   }
7 };
8
9 o.m();

```

Wynik: 1, 10

JavaScript – kontekst

```

1 var o = {
2   x: 10,
3   m: function () {
4     var x = 1,
5     f = function () {
6       console.log(x, this.x);
7     };
8     f();
9   }
10 };
11
12 o.m();

```

Wynik: 1, undefined

Funkcje – wywołanie

• Anatomia wywołania

- ▷ argumenty
  - umieszczane w „pseudo-tablicy” **arguments**
  - przypisywane ewentualnym parametrom
  - liczba parametrów > **arguments.length**
    - „nadmiarowe” parametry → wartość **undefined**
- ▷ referencja **this**
  - ustala „Obiekt Zmiennych”

Funkcje – wywołanie

- **Wzorce wywołania**

- ▷ ustalają „charakter użycia” funkcji
- ▷ cztery możliwości
  - metoda
  - „zwykła” funkcja (metoda globalna)
  - konstruktor
  - wywołanie pośrednie (**call**, **apply**)
- ▷ główne pytanie:
  - na co wskazuje **this** ??

Funkcje – wywołanie

- **Przykład:** prosty obiekt z metodą

```
var myObject = {
  val: 0,
  increment: function (i) {
    this.val +=
      typeof i === 'number' ? i : 1;
  }
};
myObject.increment();
console.log(myObject.val);    → 1

myObject.increment(2);
console.log(myObject.val);    → 3
```

Funkcje – wywołanie

- **Wzorce wywołania**

- ▷ **metoda**
  - funkcja będąca wartością atrybutu obiektu
  - **this** wskazuje na ten obiekt
- ▷ „zwykła funkcja”
  - funkcja nie będąca metodą
  - **this** wskazuje na „obiekt globalny” (zawsze!)
  - jest to również prawdą dla funkcji „zagnieżdżonych” ...

Funkcje – wywołanie

- Dodajemy metodę „**double**”

```
myObject.double = function () {
  var helper = function () {
    this.val = this.val * 2;
  };
  helper();
};
myObject.double();
console.log(myObject.val);    → 3
```

Funkcje – wywołanie

- Na ratunek – „popularna sztuczka”

```
myObject.double = function () {
  var that = this,
      helper = function () {
        that.val = that.val * 2;
      };
  helper();
};
myObject.double();
console.log(myObject.val);    →    6
```

Funkcje – konstruktory

```
var Student = function (name, id) {
  this.name = name;
  this.id = id;
  return this; // opcjonalne
};

Student.prototype.show = function () {
  return this.name + ' (' + this.id + ')';
};

var jan_kowalski =
  new Student('Jan Kowalski', '987654321');

console.log(jan_kowalski.show());
```

Funkcje – wywołanie

- Wzorce wywołania c.d.

▷ konstruktor

- funkcja **F** wywoływana z użyciem **new**
- tworzony jest **nowy obiekt**
- **prototyp** – wartość **F.prototype**
- atrybut **prototype** mają **wszystkie** funkcje
- **this** wskazuje na tworzony obiekt

▷ uwaga:

- wywołanie „konstruktora” bez **new** (czyli jako „zwykłej” funkcji) ma dosyć niespodziewane konsekwencje...

Funkcje – wywołanie

- Wzorce wywołania c.d.

▷ z użyciem: **call(ctx, ciąg_arg)**

- **ctx** – kontekst (dostarcza wartość **this**)

```
var o1 = { u: 40, x: 123 };
var o2 = { v: 10, y: 'abc' };
var f = function (name, mult) {
  this[name] *= mult;
};
console.log('(' + o1.u + ', ' + o2.v + ')');
f.call(o1, 'u', 2);
f.call(o2, 'v', 3);
console.log('(' + o1.u + ', ' + o2.v + ')');
```


Funkcje – wywołanie

• Wzorce wywołania c.d.

- ▷ z użyciem: `apply(ctx, tablica_arg)`
  - `ctx` – kontekst (dostarcza wartość `this`)

```
var o1 = { u: 40, x: 123 };
var o2 = { v: 10, y: 'abc' };
var f = function (name, mult) {
    this[name] *= mult;
};
console.log('(' + o1.u + ', ' + o2.v + ')');
f.apply(o1, ['u', 2]);
f.apply(o2, ['v', 3]);
console.log('(' + o1.u + ', ' + o2.v + ')');
```

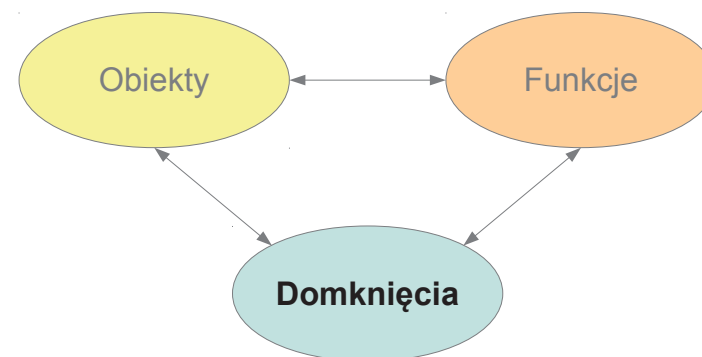
Globalny obiekt aplikacji

```
1 var myApp = {};
2
3 myApp.person = {
4     "first-name": 'Jan',
5     "last-name": "Kowalski"
6 };
7
8 myApp.flight = {
9     airline: 'LOT',
10    number: 'L2305',
11    departure: {
12        IATA: 'WAW',
13        time: '2013-04-22 14:55',
14        city: 'Warsaw'
15    },
16    arrival: {
17        IATA: 'LAX',
18        time: '2013-04-22 23:05',
19        city: 'Los Angeles'
20    }
21 };
```

Problem z „globalnością”

- JavaScript niestety „zachęca” do posługiwania się **zmiennymi globalnymi** ...
- Program **wykonuje się** w środowisku **kodu** potencjalnie pochodzącego z **różnych źródeł**
- Jak radzić sobie z tym problemem?
  - ▷ globalny **obiekt aplikacji**
  - ▷ mechanizm **domknięć** (ang. *closures*)
  - ▷ moduły – CommonJS, ..., Harmony/ES6

Najważniejsze mechanizmy c.d.

Domknięcie

zakres powstający w momencie deklarowania funkcji, pozwalający jej na **dostęp i manipulowanie wartościami zewnętrznymi**

Domknięcia – przykład

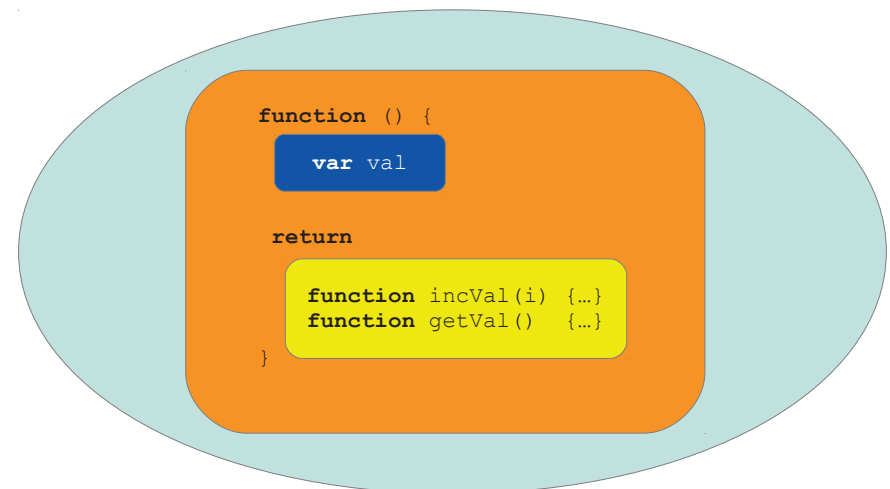
```
var myObject = (function () {
  var val = 0; ← zmienna „prywatna” myObject
  return {
    incVal: function (i) { val += i; },
    getVal: function () { return val; }
  };
})();

myObject.incVal(5);
console.log(myObject.getVal());
```

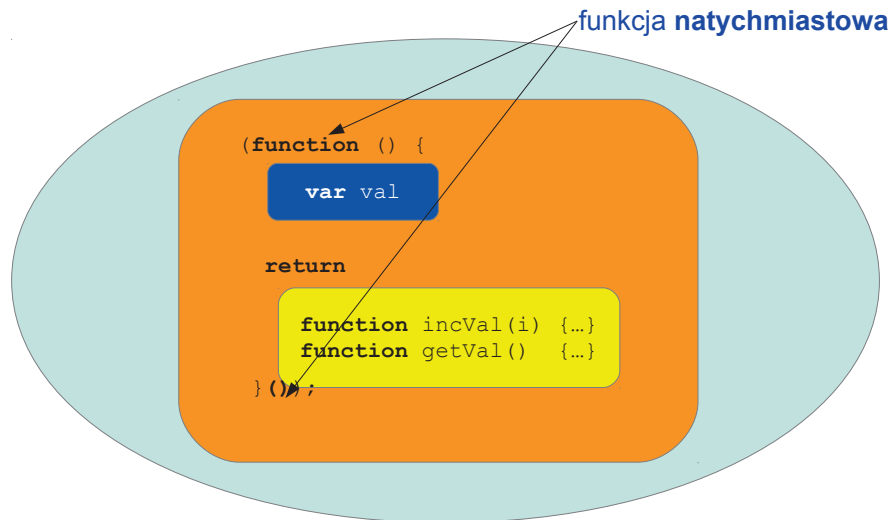
Domknięcie

daje funkcji dostęp do wszystkich zmiennych (oraz funkcji), które były widoczne w momencie jej deklarowania

Domknięcia – przykład

Domknięcia – przykład

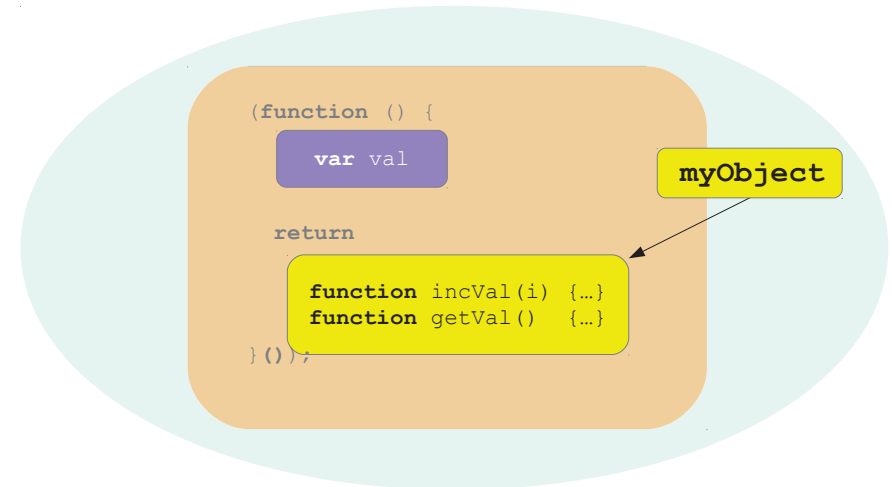

Domknięcia

- Zasada działania / wykorzystania domknięć
  - ▷ funkcje zagnieżdżone w danej funkcji mają dostęp do wszystkich zmiennych w niej zdefiniowanych
  - ▷ co ważniejsze – nie zależy to od „czasu życia” funkcji zewnętrznej

domknięcia → sposób na modularyzację

Domknięcia – przykład

Domknięcia – jeszcze jeden przykład

```
var keyMaker = (function () {
  var pref = '',
      seq = 0;
  return {
    setPref: function (p) { pref = p; },
    setSeq: function (s) { seq = s; },
    genKey: function () {
      seq += 1;
      return pref + seq;
    }
  };
})();
```

clientFun(keyMaker.genKey)

Wykorzystanie domknięć – „moduły”

- dzięki domknięciom możemy konstruować obiekty, które oferują jedynie pewien zestaw operacji/metod, **ukrywając wewnętrzną reprezentację** danych
  - ▷ „dane prywatne” modułu reprezentowane jako elementy domknięcia
  - ▷ przykład – **pref** i **seq** z poprzedniego slajdu
- ważniejsze podejścia do definiowania modułów
  - ▷ CommonJS Modules
  - ▷ AMD (Asynchronous Module Definition)
  - ▷ **ES6 / Harmony** ← **przyszły standard (?)**

Moduły ES6/Harmony – użycie

```
// importujemy tylko myobject
import myobject from MyModule;
console.log(myobject);
```

```
// importujemy wszystko
import * from MyModule;
console.log(myobject);
console.log(hello);
```

```
// jawnie wyliczmy elementy importowane
import {myobject, hello} from MyModule;
console.log(myobject);
console.log(hello);
```

Moduły ES6/Harmony – definiowanie

```
module MyModule {
  // elementy eksportowane
  export let myobject = {};
  export function hello() {
    console.log("hello");
  };

  // elementy ukryte
  function goodbye() {
    // coś...
  }
}
```

ES6 / Harmony to (póki co)
„plany na przyszłość JS”

```
node --v8-options | grep harmony
```